

CLIMATUL INVESTIȚIONAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Autor: Ana REDEA
Conducatorul științific: conf.univ., dr. Olga BUZU

Universitatea Tehnică a Moldovei

***Abstract:** Capitalul străin este perceput ca un element important și esențial pentru reforma economică din Republica Moldova. Influența acestuia asupra economiei naționale este dublă. Pe de o parte este vorba de credite, împrumuturi și investiții prin care capitalul străin poate completa resursele financiare naționale în aplicarea programului de macrostabilizare, iar pe de altă parte capitalul străin joacă un rol fundamental în restructurarea și modernizarea economiei naționale. Investițiile străine directe sînt privite ca o mișcare a capitalurilor a căror zonă de deplasare nu se oprește la granițele naționale, devenind o activitate internațională.*

***Cuvinte cheie:** Climat investițional, creșterea economică, capitalul străin, macrostabilizare, analiză.*

Schimbarea nu vine din cer, vine din acțiunea umană.
(Tenzin Gyatso)

În orice domeniu economic, social – cultural investițiile sunt asociate cu idei de dezvoltare. Astfel investițiile reprezintă suportul material al dezvoltării economico-sociale a țării. Prin ele se asigură sporirea capitalului fix, creșterea randamentului tehnic și economic al celor existente și crearea a noi locuri de muncă. În acest context investițiile reprezintă elementul decisiv al creșterii economice, al promovării factorilor intensivi, calitativi și de eficiență.

Problema investițiilor autohtone cât și a celor străine este discutat de mult timp. Deși guvernul afirmă că există condiții bune pentru desfășurarea acestei activități, întreprinzătorii străini cât și autohtoni nu se grăbesc să-și investească banii în economia moldovenească. Investițiile sunt principala cale de creștere economică, care la rândul ei duce la majorarea posibilităților și diversificarea formelor de investire, stabilirea unor politici de investire precum și un lucru foarte important este cadrul juridic.

Cea mai mare parte din volumul investițiilor străine directe (ISD) atrase în R. Moldova în anul 2012 a fost alocată în sectoare ca tranzacțiile financiare (22,9%), imobiliare (20,9%), comerțul (20,3%). [1]

În industria prelucrătoare, energie electrică, gaz și apă, precum și transporturi și comunicații au fost atrase 30,1% din volumul total al investițiilor acumulate. Se poate de menționat că 76,7% din volumul total al investițiilor străine atrase în R. Moldova provin din țările membre ale Uniunii Europene. [1]

Cu părere de rău Republica Moldova stă la coada țărilor CSI după volumul de investiții străine atrase. Republica Moldova cedează altor țări din CSI în atragerea investițiilor străine directe pe cap de locuitor. Acest indicator la începutul anului constituie 723 de dolari SUA.

Doar Kârgâzstan și Tadjikistan au atras investiții mai puțin decât țara noastră, 183 dolari de SUA și respectiv 125 de dolari SUA pe cap de locuitor.

Kazahstan a atins un sold al investițiilor străine directe pe cap de locuitor de 4628 dolari SUA, Armenia – 1178 de dolari SUA, Ucraina – 1136 de dolari SUA, Belarusia – 880 de dolari SUA. [2]

Alte țări, precum Lituania, Slovacia, Slovenia și Letonia, similare după teritoriu și numărul populației cu Republica Moldova și care la fel nu dispun de resurse naturale, au depășit cu mult țara noastră. Soldul investițiilor străine directe pe cap de locuitor constituie în Lituania 4205 de dolari SUA, Slovacia – 9289 de dolari SUA, Slovenia – 7488 de dolari SUA, Letonia – 5156 de dolari SUA, România - 3475 de dolari SUA. [2]

În figura 1 este prezentat fluxul net al investițiilor străine începînd din anul 2005 pînă în prezent, din care se vede o creștere esențială a fluxului pînă în anul 2009, care a fost caracterizat printr-o perioadă de stagnare.

De la începutul anului 2010, datorită stabilizării economice a principalilor țări investitori în Republica Moldova, precum și ameliorării situației într-un șir de ramuri ale economiei naționale, economia Moldovei a depășit influența crizei și demonstrează potențial pentru dezvoltare.

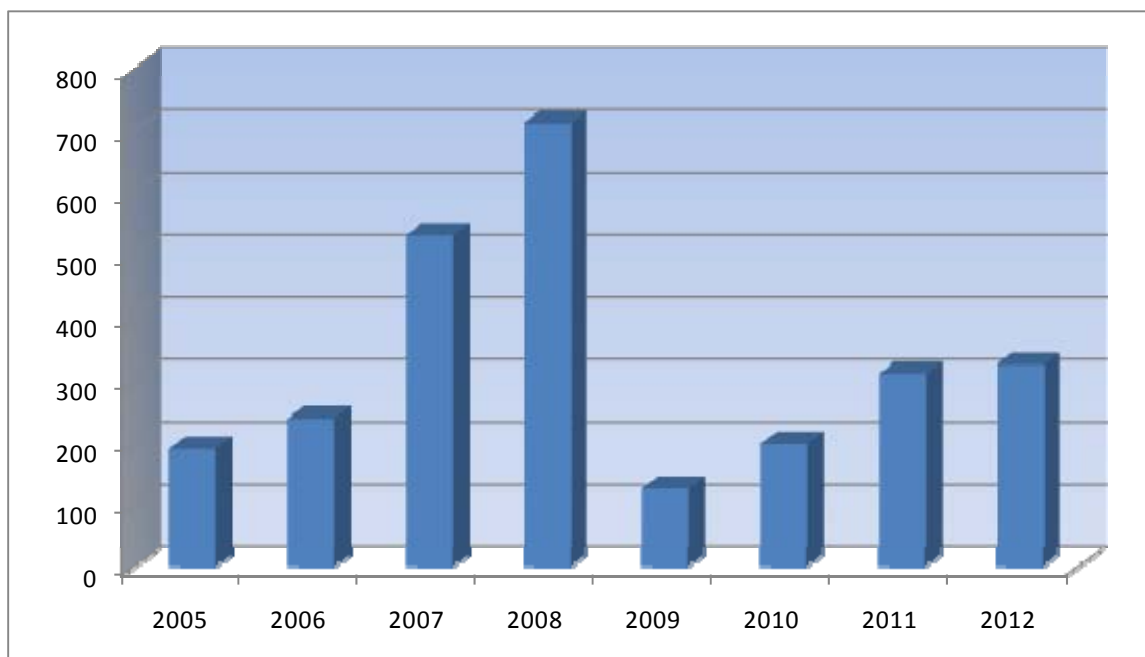

Fig. 1. Fluxul net al investițiilor străine directe în economia națională, mil. dolari SUA
Sursa: [3]

Perioada de stagnare și perturbare a vieții economice mondiale nu a putut să nu influențeze și procesele investiționale, într-o economie de tip deschis precum cea a Moldovei. Astfel, numărul întreprinderilor înregistrate în Republica Moldova, inclusiv numărul întreprinderilor cu capital străin, în ultimii cinci ani se află în continuă scădere. Cu toate acestea, cota întreprinderilor cu capital străin, din numărul total al întreprinderilor noi înregistrate, în ultimii ani rămâne relativ stabilă și oscilează în intervalul 7 - 8%. [2]

Analizând cele expuse se poate de concluzionat că, Republica Moldova în atragerea ISD se confruntă cu diverse obstacole, care duc la micșorarea investițiilor directe, îndeosebi în astfel domenii ca, crearea unui climat investițional favorabil, promovarea unor reforme în legislația muncii, înlăturarea obstacolelor legislative etc. Statul trebuie să susțină și să creeze condiții prielnice pentru parteneriatele publice private, care pentru moment sunt valorificate la un nivel relativ jos.

Trebuie create stimulente pentru atragerea investițiilor străine în sectoarele strategice ale economiei. În acest sens, procesul de privatizare a companiilor de stat urmează să fie optimizat și promovat către investitorii străini. Se impune debirocratizarea sistemului legislativ, atât pentru agenții economici locali, cât și pentru cei străini. Din perspectiva libertății economice, se recomandă de revizuit termenele pentru obținerea licențelor și autorizațiilor de activitate. [2]

Astfel este necesar de elaborat o viziune calitativ nouă cu privire la dezvoltarea social-economică a țării, inclusiv politici eficiente de atragerea investițiilor.

Bibliografie:

1. Analiza ISD în R.M. Ministerul Economiei al R.M.”Disponibil:http://mec.gov.md/docs_news/analiza-situatiei-privind-investitiile-straine-directe.pdf [Accesat 15 August 2012].
2. Conferința “Îmbunătățirea politicilor pentru Atragerea Investițiilor Străine Directe in R.M.” Disponibil:http://www.chisinau.diplo.de/Vertretung/chisinau/ro/05/Cooperarea_20_C3_AEn_20domeniul_20dezvolt_C4_83rii/FDI_Konferenz_Seite_ro.html [Accesat 10 Septembrie 2012].
3. Climat investițional al R.M. Ministerul Economiei.
”Disponibil: <http://www.slideshare.net/adrnord/climatul-investiional-al-republicii-moldova#btnNext> [Accesat 13 Mai 2012].